

RIIGIKOHUS
PÕHISEADUSLIKKUSE
JÄRELEVALVE KOLLEEGIUM

Riigikogu

Õiguskantsler

Justiits- ja digiminister

Vabariigi Valitsus

Tallinna Vangla

Registrite ja Infosüsteemide Keskus

09.10.2026 nr 5-26-39/3

PSJV nr 5-26-39

Küsimused menetlusosalistele põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-26-39

Tallinna Ringkonnakohus arutas haldusasjas nr 3-23-2107 kaebaja apellatsioonkaebust Tallinna Halduskohtu otsusele, millega jäeti mh rahuldamata kaebaja taotlus saada juurdepääs maa-, haldus- ja ringkonnakohtute veebilehtedele ning taotlus tunnistada vangistusseaduse (VangS) § 31¹ põhiseadusega vastuolus olevaks. Halduskohtule taotluse esitamise ajal viibis kaebaja vahi all Tallinna Vanglas. 02.10.2026. a otsusega tunnistas Tallinna Ringkonnakohus põhiseadusega vastuolus olevaks:

(i) VangS § 31¹ esimese lause (alates 01.08.2019 kuni 31.03.2024 kehtinud redaktsioonis) osas, milles see välistas kinnises vanglas eelvangistust kandva vahistatu juurdepääsu maa-, haldus- ja ringkonnakohtute veebilehele;

(ii) VangS § 31¹ lõiked 1 ja 2 (alates 01.04.2024 kehtivas redaktsioonis) ning justiitsministri 30.11.2000 määruse nr 72 „Vangla sisekorraeeskiri“ § 52¹ lõike 1 (alates 17.08.2026 kehtivas redaktsioonis) osas, milles need välistavad kinnises vanglas karistust kandva kinnipeetava juurdepääsu maa-, haldus- ja ringkonnakohtute veebilehele.

1) Riigikohus palub **kõigil menetlusosalistel** esitada Tallinna Ringkonnakohtu otsuse alusel algatatud põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-26-39 arvamus selle kohta, kas põhiseadusega vastuolus olevaks tunnistatud regulatsioon oli haldusasja lahendamisel asjassepuutuv, milline on regulatsiooni seaduslik eesmärk ning kas see on proportsionaalne.

2) Tallinna Ringkonnakohus nõustus halduskohtuga, et kohtute veebileht ei paku kaebustes loetletud teavet ega võimalusi (kohtuasjade käik, kohtute tegevuse ja kaebaja õiguste rikkumise kontrollimine, vahistamisaluse kontrollimine, menetluses olevad kohtuasjad ja millega

kohtunik tegeleb jne), ehkki seal avaldatud lingi kaudu avaliku e-toimiku veebilehele saab isik tutvuda teda puudutavate kohtumenetluste käiguga (Tallinna Ringkonnakohtu otsuse p 18).

Õeldut arvestades palub Riigikohus **kaebajal** täpsustada, millisel eesmärgil soovib ta ligipääsu kohtute veebilehele.

3) **Justiits- ja Digiministril ning Registrite ja Infosüsteemide Keskusel** palub Riigikohus esitada täiendavat teavet järgmistes küsimustes:

- a) Kui võimaldada kinnipeetavale juurdepääs kohtute veebilehele, siis milliseid kuritarvitamise riske selline juurdepääs endas kätkeb?
- b) Kas ja mida saate teha selleks, et neid kuritarvitamise riske kohtute veebilehel vähendada või välistada?
- c) Kui suured on selliste meetmete rakendamisega seotud esmased ühekordsed ning edasised püsikulud? Palun esitada iga võimaliku meetme kohta eraldi kuluarvestus.
- d) Kas ja kui aegsasti on võimalik anda vanglatele eelteavitus kohtute veebilehel tehtavatest muudatustest, mille tagajärjel võib rakendatud meetmetele vaatamata osutuda võimalikuks elektrooniline suhtlus kinnipeetava poolt? Kas ja kui suur lisakulu sellega kaasneks ning milles see seisneks?

4) **Tallinna Vanglalt** palub Riigikohus järgmist täiendavat teavet: kui vanglat teavitataks kohtute veebilehel tehtavatest muudatustest ette, siis mida peaks vangla omalt poolt tegema, et takistada kinnipeetavale keelatud elektroonilist suhtlust? Kui suur oleks vangla esmane ühekordne ja sellele järgnev püsikulu, et takistada kohtute veebilehel elektroonilist suhtlust?

Palume esitada vastused hiljemalt 6. novembriks 2026.

Palun teatage Riigikohtule esindaja andmed (nimi, isikukood ja e-posti aadress), kellele Riigikohus teeb kõik kohtumenetluse dokumendid nähtavaks avalikus e-toimikus. Palun teatage esindaja andmed arvestusega, et vastus jõuaks Riigikohtusse tähtaegselt.

Samaks tähtajaks on vastust küsitud ka kaebajalt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Nõmm
Riigikohtu sekretär